XXIV. évfolyam, 32. szám. 1944. AUGUSZTUS 5.

MAGYAR NÉP

KÉPES·HETILAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 pengő, félévre 5 pengő. Egyes szám ára 24 fillér.

Laptulajdonos: MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám. Telefon: 18—87.

A VÉGSŐ CÉL!

A gazdaköri otthon az autóbusz állomáshoz közel volt s amíg az autóbuszra vártunk, a gazdakör épülete előtt beszélgettünk négyen: egy gazdaköri vezető, az ottani lelkész, egy falujába hazalátogató városi barátom és én. Természetesen a háborúról beszélgettünk. Faluról városra származott barátom arról beszélt, hogy manapság az embernek nem sikerül egy pillanatra is elszakadni a háború gondolatától. Olyan lett az a szó, hogy „háború", mint egy veszedelmes kísértet. Bárhová néz, bármiről beszél az ember — folytatta gondolatközlését a barátom — a „háború" mindenütt megjelenik s magának követeli az elsőbbséget. A háború, különösen a mai háború, úgyis igénybeveszi teljesen az embert. Ma minden a háború érdekében történik s éppen ezért, jó volna, ha csak kis időre is, de néha megszabadulnánk attól a gondolattól, hogy háborúban élünk, — fejezte be mondanivalóját jeles barátom.

Egymásra néztünk s vártuk, hogy valamelyikünk szóljon hozzá a kérdéshez. Magamban arra gondoltam, hogy egy háború sem tart világvégéig s mint mindég, most is mindnyájunk sorsáról és jövőjéről van szó, sorsunk, a holnapi jólét és az egész jövőnk talán mindent megér s nem kár érte semmi testi vagy szellemi fáradság. Ettől eltekintve pedig úgy hiszem van faji — népi hivatásunk is, elsősorban van ez s ezt szolgálni teljes erőnkkel, elsőrendű kötelességünk. Ezt tették őseink is és az ő áldozatkészségüknek köszönhetjük mai létünket. Nekünk kötelességünk meghozni fajtánk, népünk jövője érdekében minden áldozatot. Minderre csak gondoltam, ki nem is mondhattam, mert megelőzött gazdaköri ismerősöm.

— A falusi embernek nincsenek ilyen gondolatai. Minket nem fáraszt ki az a tény, hogy mindenkire támaszkodó háborúban élünk. A mezőgazda munkája annyira a falusi ember természete szerint való foglalkozás, hogy munkaközben ritkán gondol a jövő kilátástalanságára. Pedig bátran elmondhatjuk, hogy a háborús követeléseknek elég jelentős része a falusi embert érinti. Hogy minket mégsem fáraszt ki az a tudat, hogy háborúban élünk s népünk sorsa függ a háború valamilyen kimenetelétől, az onnan van, hogy a mi jövőbe vetett hitünk erősebb a városi ember hiténél. Bennünk mélyebben él az a tudat, hogy mi — magyarok — elpusztíthatatlanok vagyunk. Amíg talpunk alatt érezzük a földet, addig tudjuk, hogy itt mi magyarok vagyunk az urak, bármi is történjék. Városi ember ezt nem érezheti, mert neki nincs egy ilyen elszakíthatatlan gyökere. Ha kihúznák valamiképpen alólunk a földet, akkor velünk is baj történne. De erre már nem gondolunk. Mi a halálra még akkor sem gondolunk, amikor már karonfogott bennünket s érezzük, hogy visz. Elpusztíthatatlanságunk tudata teszi könnyűvé számunkra a háború elviselését. Ez a tudat s munkánk iránti természetes vonzódásunk teszi azt, hogy mi igenis meg tudunk időnként válni a háború gondolatától, pedig, hogy minden lépésünkkel a sikeres háborút szolgáljuk. Mi bizony nem ismerjük a „háború" szó kísértet voltát. Nem mondom, sok nehézséget érzünk és sok mindent nehézményezünk mi falusiak, de mikor volt a háború gyermekjáték? Nem a nehézségre kell gondolni, hanem a végső célra. Ha nem a kitűzött célra gon-

Nagy Imre: Pásztorok (olajfestmény).

276

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

dolnánk mindég, akkor sohasem kapálnánk tisztára törökbúzásainkat, mert a kapálás után úgyis felveti azt majd a búrján. A végső cél a termés és nem a búrján nélküli föld. Aki hisz a végső célban, az nyugodt lélekkel szemléli a búrján feltámadását a kapa nyomában. Tehát munkánk eredménye, a végső cél: fajtánk fennmaradása. Az ehhez vezető út a sikeres háború összes terheinek önkéntes viselése. Ha pedig ez így van, akkor az a gondolat, hogy háborúban élünk, nem lehet terhes senki számára, — fejezte be régi falusi ismerősöm.

Megint elhallgattunk egy pillanatra s amikor éppen szólni akartam, — az útkanyarban, nagy porfelhőben feltünt a szürke autóbusz. A csöndet pedig egy éles autótülkölés szakította meg. Éppen csak köszönhettünk egymásnak s már vitt is vissza városunkba az autóbusz. Szóval nem mondhattam meg kisgazda ismerősömnek, hogy mennyire igaza van s milyen nagy öröm számunkra, hogy a magyar falvak népe: a mi népünk ilyen időtállóan gondolkozik.

(Nei.)

Műkedvelők rovata:

Népi színjátszás

Írta: Csikós Tóth András

(Folytatás.)

A dramatikus szokásoknak igen nagy számát a közismert gyermekjátékok őrzik. Pl. „Lengyel László", „Hidas játék", „Egyszer egy királyfi", „Három az úr váralját", „Erzsébet asszony", „Pipám, pipám, prédikám...", „Gyertek haza libáim", „Héjázás", stb., hogy csak a legismertebbeket említsem. Ezeknek egyikemásika valóságos kis színházi előadás főszereplőkkel, mellékszereplőkkel, eleven párbeszéddel és érdekes fordulatokkal, sőt igazságszolgáltató happyenddel („Egyszer egy királyfi"). Érdemes megfigyelni: milyen komolyan és a hagyományos szöveghez és mozdulatokhoz milyen következetes ragaszkodással játsszák le a gyermekek a játék szövegét és mimikáját. A hagyomány erejét érezzük ebben, az ősi hagyományét, melyhez a gyermek és a primitív tisztaságú lélek olyan öntudatlan alázattal ragaszkodik.

A felnőttek színjátékszerű szokásait két csoportba oszthatjuk. Az elsőbe azok tartoznak, melyek valamely fontos eseménnyel állanak kapcsolatban és bizonyos szertartásbeli megkötöttséget mutatnak. Ilyenek pl. a lakodalom, keresztelő és a temetés szokásai. A másik csoportba azok tartoznak, melyeket semmiféle szükségesség nem indított, vagy legalább is az indító ok lényegtelen részét képezi a játéknak (pl. szüreti ünnep). Céljuk a puszta mulattatás. Ezeknek nagy része eléggé ismeretlen a nagyközönség előtt. Csak az újabb kutatások és leírások ismertették némelyiket. Az ismertebbeknek is inkább csak a címét hallották legtöbben, de lefolyásukat alig ismeri a közönség. A szüreti ünnepek, arató ünnepek szokásait igen erősen torzított magyarságú filmek rövid jeleneteiből még hozzávetőlegesen sem lehet megismerni. A betyárokról szóló népi játékok primitívségükben is teljes drámaiságot mutató szépségeit is nagyon kevesen ismerik.

„Borsos Sándor", a „Dúsgazdag", „Csáki bíró", Bíró Margit" és a többi népi játék a városi ember előtt ismeretlen kincsei a falusi élet hagyományainak.

Magáról a játékról külön meg kell emlékeznem... Hogy mennyire fontos része a játéknak az előadás módja, azt csak az tudja, aki látott lejátszani egy ilyen népi játékot és később elolvasta ugyanazt gyűjtésben. A népi élet totálitásának egyik érdekes példája éppen a dramatikus játékokban tűnik fel. A szereplők mozdulatai, hangsúlyozása, éneke, tánca az azonos mondatoknak azonos mozdulatokkal való kísérése, az alakoskodók komoly beleélése a szerepükbe, a táncok ősi ritmikája, az énekek mindig ugyanazon időben és módon való felcsendülése valami misztikus ódonsággal itatja át a szereplők minden szavát, minden mozdulatát. A megértő szemlélőt éppen olyan magasrendű műélvezetben részesíti a játék, mint egy fővárosi színi előadás hivatásos színészekkel. Noha egy-egy játék tele van rögtönzéssel, alkalmi tréfával, csipkelődéssel, azonban ezek az individuális kilengések mindig a hagyomány korlátai között hullámzanak. A derűs hangot, a humort szinte egyik sem nélkülözi. A vallásos tárgyú játékok szereplői között mindig van egy-két tréfás kedvű figura, aki előtt semmi sem szent és semmi sem komoly... Felhangzik az angyalok kara a betlehemes játékban: „Glória!" Rávágja az öreg pásztor azonnal: „Hallod pajtás: gomolya!"

(Folytatjuk.)

Közellátási tájékoztató

A zsírbeszolgáltatásnál közölt telek mellett beszolgáltatott *tehéntej* után literenként 1.20, (h gyasztásra történt a beszolgálta illetve 0.90, (ha ipari célra törté beszolgáltatás), a teljes *bivalytej* literenként 1.10, teljes *juhtej* 1.50, tejszín után literenként 9, j után literenként 4.50 és juhgon után kilónként 7.50, vaj után kg-é 22.50 *búzaegységet kell a húsbe gáltatási kötelesség teljesítésébe b mitani.*

A vásárlásra jogosított szemel eladott *tyúktojást* kg-ként 10 b egységgel, tenyésztés céljára vás tyúktojást darabonként 0.70 búza séggel kell beszámítani. *A gya* hat megfelelő tisztaságu juhná *báránynál 10 búzaegységgel kell* *számítani. A gyapjas juhbőrt* kg-é 12, a *gyapjas báránybort* pedig ként 9 búzaegységgel kell beszámí

A szálastakarmányokat méte zsánként az alábbi búzaegysége kell a húsbeszolgáltatási kötelessé jesítésébe beszámítani: *rétiszéna lucernaszéna* 40, *lóhereszéna, b cinszéna, zabosbükkönyszéna* eg ként 35—35, *muharszéna* 30, *ta mányszalma* és *alomszalma* 15—1

A termelő húsbeszolgáltatási k lességét a felsoroltakon kívül tóga ságokban tenyésztett *hallal*, tová *lőtt vaddal* és *zabbal is* teljesíthe

Dr. Kerekes J

(Folytatjuk.)

Az Erdélyrészi Gazdasági Ta gróf Béldi Kálmán elnöklésével jú 24-én Kolozsváron ülést tartott.

Az időszerű gazdasági kérdé megtárgyalása során különösen hatóan *foglalkozott az erdélyi fa melés kérdéseivel.* Elhatározta, h ebben az ügyben részletes felterjé téssel fordul az illetékesekhez, ké elsősorban a fatermelésben foglalk tatott munkások és fuvarosok kö látási cikkekkel és egyéb közszüks leti anyagokkal való központi ellá sának fokozottabb biztosítását. En lett kéri a tűzifaellátás biztosításá érdekében a szükséges intézkedé sürgős megtételét. A Gazdasági nács a fa beszolgáltatására vonatk új rendelettel kapcsolatban szükség nek találja, hogy a rendelet egyes szei a különleges erdélyi viszonyokn megfelelően módosítást nyerjen. Kü nösen kívánatosnak tartja, hogy a k termelők számára lehetővé tétessék kitermelt fának saját feldolgozása.

Foglalkozott ezenkívül a Tanács erdélyi személy- és áruforgalom h hézségeinek kérdésével és elhatároz hogy felterjesztésben kéri a közlek dési helyzetnek a viszonyok által me engedett javítását.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Érték és mérték:

Nemzetnevelés

Irta: FERENCZ JÓZSEF, tanitóintézeti tanár, Csíksomlyó

A nemzetnevelés fogalma.

Minden igaz magyar törekvése ak egy lehet: nemzetünket átenteni a jövő századokba, sőt évredekbe. Hisz a nemzet ép olyan ő valóság, mint az egyén, az emr. A különbség a kettő között: az yén csak egy ember; a nemzet talmasabb, erősebb valóság en-l: több, sok ember, vér,- lélek- és rsközössége. Az egyén sohasem d egyedül létfenntartásáért küzni. Segítőtársat, jóbarátot, feleget, férjet választ magának és több erő együtt többet győz" elve zerint él kisebb-nagyobb közösségekben: a családban, egyesületekben stb. A nemzet, — ha számos igja van — egymagában is képes étfenntartását biztosítani. Minél isebb a nemzet, annál több segítőársra, barátra szorul. Ezek a szomzédok.

Minden nemzet tehát egy-egy küönálló élő valóság, amelynek Isen-adta jogai és történelem-alkota biztosítékai vannak egy-egy terület birtoklására és önkormányzára. Ezt együttvéve államnak nevezzük. E terület nélkül létfenntartása lehetetlen. Valamint egy család sem gázolhat bele egy másik család létfenntartási lehetőségeibe, úgy egy nemzet sem repesztheti szét, őrölheti meg — ezen a területeni jelenlétével — egy másik nemzet legközvetlenebb és legféltettebb valóságát: a vér-, lélek- és sorsközösségét. Ez a halált jelentené.

Ez Isten gondolata! Ezért zárta mindegyik élő valóságot, — nemzetet — egy-egy határ közé. Az egyik határt Kárpátoknak, a másikat Dunának stb. nevezik. Létfenntartásukhoz szükséges javaikat elkerítette, amelyekből egyik a másiktól egyezményes alapon csak venni lehet, de lopni nem! Ez a nemzetek életakarásának legszentebb törvénye, védőbástyája, igazolása!

Mindezekből következik, hogy a nemzetgyilkosság éppen olyan bűn, mint az embergyilkosság! A bűn pedig csak szenvelést okozhat, mind az egyénnek, mind a nemzetnek. A szenvedésben az egyén gyűlölködő, aszott, acsarkodó csontvázzá változik, akárcsak az álomkórban. malárialázban szenvedő szervezet. A nemzetből pedig szétmorzsolódik a fajszeretet, kilugozódik az életerő s így lesz a szenvedés halálthozó kórság. A megpróbáltatások megedzik az embert és nemzetet is, de a hosszas szenvedés csak boldogtalanságot, halált okozhat.

Ezért mind az ember, mind a nemzet megmaradása megköveteli a betegségokozócsírák megölését: az egyéni és nemzeti bűnök kiirtását. A bűnök gyökere pedig mindig csak kettő lehet: a tudatlanság és az önzés. Ennek a két gyomnak, fagyöngynek, kórokozónak irtása nemzetünk mindenegyes tagjából és ellengyógyszerük — tudás és önzetlenség — nevelése, ápolása; maga a nemzetnevelés. Ez a nevelés nehéz, tervszerű munka. Semmiképpen sem szóvirágok hangoztatása. Nem, hanem rendszeres, öntudatos csiszolás — s ha nem lehet másképpen — kényszerítése önmagunknak és másoknak, hogy minél többet tudjunk, tanuljunk és minél többet segítsünk másokon, hogy ezáltal nemzetünk szekerét is előbbrevihessük. Igy a nevelés nem egyéb, mint mindnyájunknak az a törekvése, hogy gyermekeinkből testileg-lelkileg egészséges, boldog embereket, magyar állampolgárokat alakítsunk.

A nemzetnevelés összetett szó. Nemzet és nevelés. Tehát a nemzetnevelés az a tervszerű munka, melynek segítségével a nemzet minden egyes tagját testileg-lelkileg egészségessé, boldoggá akarjuk tenni a tudás és az önzetlenség segítségével. Ebben az értelemben csak akkor beszélgethetünk jólnevelt nemzetről, amikor annak túlnyomó része nem tudatlan. Mások munkájának kizsarolásával nemcsak fajtestvéreinek okoz szenvedést, hanem az egész nemzet sírját is megássa. Akkor és csak abban az értelemben beszélhetünk jól nevelt nemzetről, *mikor a nemzet mindenegyes törekvő,* tanulékony, munkás, *önzetlen tagjának egyformán ring az aranykalász, egyformán énekel a róna pacsirtája és az erdők madarai.*

(Folytatjuk.)

NEVESSÜNK

VAN-E ESZE AZ ÖKÖRNEK?

A jámbor s istenfélő Dániel Ferenc azt kérdezte egyszer atyámtól: van-e az ökörnek esze? Atyám, mint filozófiát tanult ember mondta:

— Csak annyi, mint a pálcámnak.

Akkor megindult a szegény úr s mondta:

— No szántson hát Kigyelmed a pálcájával!

Ezzel elváltak egymástól. A szegény Dániel Ferenc filozófiájáról elég ennyi.

Erdélyi ritkaságok
(Nagyenyedi demokritus)

HOLDVILÁG VACSORÁRA

Bizonyos dobolyi fiútól hallottam, hogy az ő hazájában volt egy igen részeges ember, aki éjfélkor, midőn házához érkezett, szidalmazni kezdte feleségét nagy káromkodással, mondván:

— Adj ennem, ilyenatta! Mit főztél?

Az asszony felülvén az ágyban, meglátja, hogy a holdvilág az asztal közepére süt. Mond azért férjének:

— Hát az Isten sűllyesztett volna el, nem tudod-é, hogy a kenyér az asztalfiában vagyon, s nem látod-é, hogy a sós té az asztalon?

Fogta a felette részeg moslék ember magát s az asztalhoz ült: jó darab kenyeret vágott és bódult fővel mind addig mártogatta a holdvilágot, míg elfogyott a kenyér s akkor lefeküdt felesége mellé szép csendesen s jóllakva.

MAI IDŐK

Sok emberből csináltak nagy urat a mai idők. Hiába, sok a munka, kevés a munkáskéz.

De olyan urat nemigen mint Bögözi Gáspár felvidéki cipészmesterből.

A napokban egy új táblát tett a cégér alá ezzel a felírással:

Hivatalos órák a cipészműhelyben

Reggel . . 8—12-ig
Délután . 2— 6-ig.

Ezenkívül felekkel nem tárgyalok!

„Magyar Nép"-et terjesztemi magyar kötelesség!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Gazdasági élet:

Építsünk mintaszerű trágyatelepet

Minden haladó gazda tudja, hogy rendszeres trágyázás hiányában nem terem a föld. Elsőrendű érdek tehát, hogy minél több és jobb trágyát hordhassunk a földjeinkre. Szinte érthetetlen, hogy a gazdák túlnyomó többsége mégis elhanyagolja, sőt egyáltalán nem törődik trágyatelepeivel. *A legtöbb helyen nem is beszélhetünk trágyatelepről.* Az istállók mellett egy-egy meghatározatlan formájú domb jelzi a „telepet"... *Ha esős időjárás van, vastag erekben szivárog az utcára a trágyalé és viszi magával mindazokat a tápláló-anyagokat, melyekre a szántóföldnek, kaszálóknak és legelőknek olyan nagy szükségük van.*

A jó szántás, vetés, boronálás, kapálás mellé elsősorban a hiányzó, a növények által elhasznált táperők utánpótlásáról kell gondoskodni. Ezért nagyon fontos megfelelő trágyatelepek létesítése és gondozása. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület előadások és folyóiratok keretében magyarázza a kérdés nagy horderejét és szakszerű leírásokat, méreteket, sőt készpénz segítséget nyujt az előírásszerű trágyatelepek elkészítésével kapcsolatosan. De ez mind nem elég. *Szaktanácsokon kívül új, gyakorlati módszereket is kell alkalmazni ezen a téren.* Az EMGE kerületi vezetői, alkerületi felügyelői és más tisztviselői minden községben tanulmányozzák a trágyatelepek helyzetét és viszonyait. A gazdakörök, közbirtokossági, községi segítséggel igyekezzenek támogatni a beindított munkát: *építsenek a község helyi viszonyainak tökéletesen megfelelő mintatrágyatelepet. Igen alkalmas hely erre az apaállatistállók környéke.* A gondozót oktassák ki a trágyakezelésre, alkalmas időben a telep mellett tartsanak szakszerű gyakorlati előadásokat. Így az eredmény semmi körülmények között sem maradhat el!

Az istálló építésével kapcsolatosan minden állattartó gazdának tudnia kell, hogy a jószágnak tágas, levegős és világos pihenő helyre van szüksége. *Igen fontos a száraz alom, amit csak úgy lehet jól tartani, ha az istálló padlója kifolyóval van ellátva.* Büzös, vizenyős, szűk és sötét istállóban a jószág nem fejlődik rendesen, hajlamossá válik a betegségre.

A helyszínen kell megmagyarázni és bebizonyítani a gazdáknak, hogy istálló és trágyatelep olyan gazdasági alap, amit nem szabad elhanyagolni, különösen a mostani időkben. A magyarságnak számolni kell összes gazdasági lehetőségeivel, mert önerejére van és lesz ezen a téren utalva.

Ferencz Gyárfás.

A befőzési cukorvásárlási engedély beváltása

A befőzési cukrot csak a befőzési cukorvásárlási engedély ellenében lehet megvásárolni. Az engedélyt a cukor kiszolgáltatásakor a kereskedőnek át kell adni.

A befőzési cukorvásárlási engedély — ugyanúgy, mint az ipari cukorvásárlási engedély — két részből áll. Egyik része az engedély, másik része pedig az ipari cukor után járó cukorfogyasztási adó és kincstári árrészesedés különbözetének befizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lap.

A befőzési cukor vásárlása előtt az engedélyhez tartozó postatakarékpénztári befizetési lappal — annak letépése nélkül — a cukorfogyasztási adó és kincstári árrészesedés különbözetét be kell fizetni. Ez az összeg kilogrammonként 2 pengő.

A befőzési cukorvásárlási engedély csak akkor érvényes és befőzési cukor vásárlására csak akkor jogosít, ha tulajdonosa a kg-onkint 2 pengő cukorfogyasztási adó és kincstári részesedés különbözetet befizette. Olyan befőzési cukorvásárlási engedélyre, amelyről a befizetési lapot letépték vagy a befizetési lap elismervényén az engedélyben feltüntetett cukormennyiség után járó cukorfogyasztási adó és kincstári árrészesedés-különbözet befizetése igazolva nincs, befőzési cukrot vásárolni vagy kiszolgálni tilos.

Felvétel a szőlészeti és borászati szakiskolákba

A földmivelésügyi miniszter pály- zatot hirdet a bihardiószegi, kecs- méti és soproni m. kir. szőlészeti borászati szakiskolák 1944—45. ta évére tanulók felvétele céljából. szakiskolákban a tanulók a szől- művelésben és borkezelésben úgy e méleti, mint gyakorlati kiképzésb részesülnek. A szakiskola három é folyamu. Az első év a bihardiósze kecskeméti, vagy soproni, a másod év a balatonarácsi, egri, vagy tarca a harmadik év pedig a budafoki sz lészeti és borászati szakiskolában vé zendő el. A harmadik év sikeres b fejezésével a tanulók végbizonyítván nyernek, amely az állami és magá szőlőgazdaságokban önálló szőlőkez lőként, illetve pincemesterként va alkalmazásra képesíti őket.

A tanév október 1-én kezdődik július hó 31-én végződik.

A szakiskolák első évfolyamára re des tanulókul olyan pályázók vehető fel, akik 17-ik életévüket betöltötté legalább az elemi iskola 6 osztály sikerrel elvégezték, ép, erős, egészs ges testalkattal birnak és feddhetetle előéletüek.

A tanulók részére internátus áll re delkezésre, ahol lakást és teljes ellá tást kapnak havi 20.— (húsz) peng ellátási díjért. A vagyontalan, jómag viseletű és jeles előmenetelű tanuló fél, vagy egész ellátási díj elengedés ben is részesülhetnek.

Fehérneművel, ágyneművel, ruhá zattal, könyvekkel, író- és rajzszerek kel minden felvett tanuló saját köl ségén tartozik magát ellátni.

A felvétel iránti kérvények, ame lyek 3.— pengős okmánybélyeggel, mellékletek pedig darabonként 50 fil léres mellékleti okmánybélyeggel lá tandók el, augusztus 20-ig a sopron bihardiószegi vagy kecskeméti m. ki Szőlészeti és Borászati Szakiskola igaz gatóságához adandók be. A felvétel kérvényhez csatolni kell a születés anyakönyvi kivonatot, az iskolai bizo nyítványt, orvosi bizonyítványt, erkölc csi bizonyítványt és a szülők bele egyező és kötelező nyilatkozatát arró hogy a felvett tanulót tanulmánya teljes befejezése előtt az iskolából ne veszik ki.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Súlyos védelmi harc folyik a keleti hadszintér magyar arcvonalán

honvédvezérkar főnöke szom-
n adta ki 23. számú jelentését.
Es rint a Kárpátok előterében folyó
és úlius 23-án nagy erővel megindí-
o bolsevista támadás elhárítására
s atainkat tervszerüen előkészített
ó védőállásokba vontuk vissza. Az
j állásokban számos ellenséges tá-
m lást hárítottunk el. A súlyos vé-
d ni harc még folyik. Az elhárító
c cok során személyes vitézségével
h önösen kitüntette magát vitéz
K ma István vezérőrnagy, egyik gya-
h hadosztályunk parancsnoka.
Az elmult héten magyar és német
vülők és légvédelmi kötelékek 33
nséges bombázót semmisítettek
g a magyar légitérben.
A Budapest ellen július 27-én vég-
ajtott ellenséges terrortámadás al-
mával a polgári lakosságnak az
ligi megállapítások szerint 80 fő
ott vesztesége volt.
A honvédvezérkar főnökének jelen-
ével kapcsolatosan illetékes katonai
lyről a következőket közölték:
A szovjet ellen még márciusban
gindított hadműveleteink az arc-
nalainkra is átterjedt orosz táma-
ssal immár harmadik szakaszukba
otek.
Első és legfontosabb feladatunk az
lt, hogy a Kárpátok előteréből az
osz erőket visszavessük és ezáltal
őt nyerjünk a Kárpátok átjáróinak
delemhez való előkészítéséhez és
egerősítéséhez. Hadműveleteink első
második szakasza ezt a célt szol-
álta, amit csapataink teljes sikerrel
eg is oldottak

Az ellenség visszavetése után a Sztaniszlau-Kolomea-térségében a több, mint két hónapig folytatott védőharcok után a szükséges időt biztosítani tudtuk. Most, hogy az orosz támadás átterjedt a hadseregünk arcvonalára is és a bolsevisták itt is túlerővel támadták erőinket, fokozatosan visszavettük a Kárpátokban levő már előkészített állásainkba s most itt folytatjuk szívós védelmi harcainkat.

Ezeket az állásokat is természetesen folytatólagosan támadta az ellenség, azonban csupán egy helyen sikerült betörnie és egy magaslatot elfoglalnia. Ez a sikere sem maradt azonban tartós, mert a hadijelentésben is említett vitéz Kozma István vezérőrnagy által vezetett rohammal a magaslatot visszafoglaltuk.

LEVENTÉKET KÉPEZNEK KI A VAS- ÉS GÉPIPAR SZÁMÁRA.

A vas- és fémiparban a honvédelmi miniszter a szakmai utánpótlás biztosítására egyelőre 1600 leventeifjút képez ki. A jelentkezőket választott szakmájukra, de még más hasznos tudnivalókra is kioktatják, pl. traktorvezetés, gépkocsivezetés. Leventetanoncotthonokban helyezik el őket, ahol teljes ellátást kapnak. 14 éves, legalább 4 elemit végzett ifjak jelentkezhetnek. A kiképzés két-három évig tart. A kiképzetteket a hadiüzemek alkalmazzák. *A jelentkezők a járási leventeparancsnokságokon útbaigazítást kapnak.*

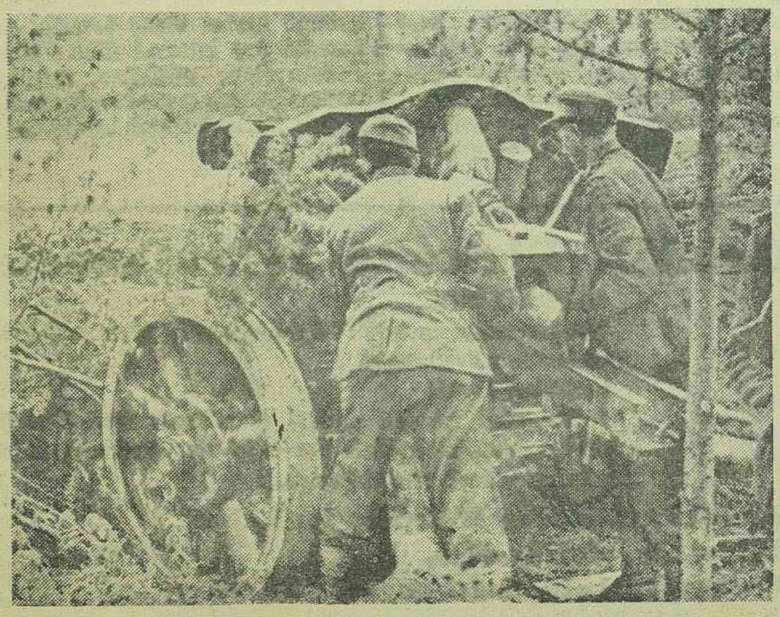

Tüzelésre készen a tábori ágyú.

Az Országos Zöldmező Szövetség közgyűlést tartott

Vitéz gróf *Teleki* Béla, Zala vármegye főispánja, társelnök elnöklete alatt. A Szövetség főleg a hazai fontosabb rétiszénák táplálóértékének és minőségének állatkísérletek utján való megállapításával foglalkozott. Ezután *Battha* Pál földmívelésügyi államtitkár üdvözölte a megjelenteket és rajtuk keresztül a zöldmezőgazdák hatalmas táborát.

OLCSÓ VÁSÁR.

Fenyővizet — fenyőborókából készített különleges pálinkát — vitt két gyergyói székely atyafi két hordóban Udvarhelyre. Leültek pihenni. Egyszerre megszólal az egyik:

— Hallá-e, Feri bá', úgyes eladni visszük a fenyővizet, adjonsza nekem négy krajcárra.

— Vaj igen, Están — mondja a megszólított.

Mivel mérték nem volt, odaadta a hordót, hogy húzzon egyet belőle. Nem mehettek messze, amikor Feri bá' kért Estántól négy krajcárra. Hosszú az út Gyergyótól Udvarhelyig gyalog, így hát a kölcsönös vásárlás addig tartott, amíg azon vették észre magukat, hogy a négy krajcár hol ide, hol oda vándorolt s a fenyővíz lassankint elfogyott. Nem maradt egyebük, mint a két üres hordó s a négy krajcár.

Zöldségfélékre a meleg csapadékos időjárás igen kedvező, azért egyes zöldségféléket még most is vetemény-yezhetünk, vagy palántálhatunk. Palántálható minden korai káposztaféle, vethetünk babot zöld használatra, spenótot kora őszi használatra.

Paradicsom igen erősen — buján — fejlődik, ezért a száron jelentkező oldalhajtásokat tőből szedjük le, úgy azonban, hogy az alsó fölevél megmaradjon, végül kötözzük karóhoz. Célszerű 1%-os bordói lével is megpermetezni, mert levelein gombabetegség léphet fel, amely a leveleket, sőt az egész tövet elpusztíthatja.

Ispán: Miért sírsz te mőré?

Cigány: Kezsit csókolom tekintetes ispán úr, a tegnap a zsándárok megkértik á kezsemet.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A BECSÜLET

Irta: Szentmártoni István

A Bene felől a szél befújt a Kisküllő völgyébe. Halkan, duruzsolva végigszaladt a zabtarlókon. Őszire járt már az idő. A Bene, a Szentmártoniak híres erdeje ott van a falu felett, arra napnyugta felé s vízválasztó is egy helyen a Kisküllő és a Nyárád között. Éppen szombat volt akkor és este felé abódi Mihály Dénes, Vásárhelyi István uram hű munkása igyekezett haza a Benéről egy emberesen megrakott szekér fával. A Cseredűlőn szaporán lépkedett Dénes az ökrök mellett s ő is minden erejével tartotta vissza a szekeret, mert a dűlő útja meredek, mint a lajtorja. De hiába feszítik meg minden erejüket ők hárman, mert a szekér mégis gyorsan suvad le a hegyen. Lassan ne, Mozsár ne, az árgyélusát, — kiáltja, mert még elüt a szekér! Ha nem volna éppen szombat este, nem sietne, de szürkület beállta után el akar indulni Abodra, hogy Zsuzsi ne várja hiába. Csak ne volna olyan messze Abod s ne várná úgy Zsuzsi — ráérne a kerülő úton menni, arra kisebb a hegy. Így van ez, s alig ér le a Cserealjába, mindjárt be is fordul balra a szőllők alatti útra, arra még rövidebb az út. Igaz, rosszabb s félősebb is, mert a keddi zápor elmosta a hídakat. Dénes elől megy s szemei csak úgy vigyázkodnak, hogy kárt ne szenvedjen valami a megrongált út és hídak miatt. Éppen az öreg Lévay szőllője alatt haladt a szekér. Megállott s megigazította a híd rossz deszkáit. Azután nagy óvatosan útnak indította az ökröket: hi Mozsár ne, lassan ne. Jaj Uramisten! A csábeli ökörnek, Mozsárnak a hátulsó jobb lába mégis becsúszott a deszkák közé s a hatalmas állat egy pillantás alatt úgy rogyott össze, mint egy mosórongy. Hirtelen Dénes úgy érezte, hogy az Uristen azon a szép napon minden bajt egyedül az ő nyakába zúdított.

Mikor már mindennel hazakerültek, a zsörtölődő Vásárhelyi István urannak abódi Mihály Dénes csak annyit mondott:

— Nem kéne kigyelmednek annyit prézsmitálni, mert úgyis megfizetem a kárát, van nekem még annyim.

— A káromat, Dénes? Azt nem fiam, soha! A korcsmáros is ráfizethet néha az árusításra, ha rosszul mér. Most én is rosszul mértem s annyi. A kár pedig számomra kisebb baj, mint számodra.

Dénes jól ismerte Vásárhelyi István uramat s tudta, hogy az, a kimondott szót soha meg nem változtatja. Így nem is felelt, de a lelke mélyén erősen szúrt valami. Tele volt indulattal. Nagy mérgében összeráncolta homlokát s egyből kiütta a bort a nagy vizespohárból. Aztán vette a kabátját s méreggel tele útnak indult Abód felé.

Hétfőn reggelre megjött Abódról. Estig dolgozott, de vacsora után nem itta meg a mindennapra szerződésileg kijáró vizespohárnyi bort. Hétfőn nem itta meg, kedden s szerdán sem s azután még sokáig nem.

*

Hét esztendő telt el azóta s abódi Mihály Dénesnek Zsuzsitól két fia is született. A nagyobbik ősszel már iskolába fog járni. A felekezetibe, ott szemben az öreg Horváth Palival. Oda jár a Vásárhelyi István fia is, akivel az ő fia jó barátságban van.

Egyik este — éppen őszire járt megint az idő, a Bene felőli szél csak úgy nyargalászott a zabtarlók felett — abódi Mihály Dénes bement Vásárhelyi István uramhoz s egy vizespohár bort kért.

— Bort-e Dénes fiam? Régóta nem ittál már Dénes. Nem mintha sajnálnám, csak mondom s igyál, ha jól esik.

Dénes nem felelt, hanem lassan, úriasan iddogálta a nagy vizespohárból a jó küküllőmenti bort. Ahogy a bort kiütta, elővett zsebéből egy megfakult, gyűrött papirt s lassan beszélni kezdett:

— Tekintetes uram, ma hat éve, hogy a Mozsár lába, ott fenn az öreg Lévay szőllője alatt kitörött s Kigyelmed, hogy kárát megfizessem, nem engedte. De kárban hagyni mást, aki nem hibás, nem istenes dolog. Én azért a vacsorára kiszegődött bort sohasem ittam meg. Hét év az kétezerötszázhatvankét nap, azaz kétezerötszázhatvankét vizespohárnyi tisztabor, de volt szökőév is... És lassan ünnepiesen folytatta a nagy számadást: Borral fizettem meg a kigyelmi kárát s most már nem tartozom semmivel — fejezte be a számadást Dénes. Könnyebb lett a lelkem s vígabb a járásom is, mert hét évig nem volt az én lelkemben nyugodalom. A hiláltól is csak azért féltem, hogy korán jön, nem számolhatok el e tartozással. Így kívánta ezt az becsületem.

Abódi Mihály Dénesnél különb ember azelőtt sem ismertem, de az este mindenki fölé emelte őt példa számadása.

JEGYEZD MEG

HÚSFÉLE MEGŐRZÉSE

Ha húsfélét el akarunk tenni, dörzsöljük be a következő keverékkel: 8 rész konyhasó, 1 rész salétrom, 1 rész szalicilsav. Használat előtt a húst rövid ideig vízbe kell áztatni.

HOGYAN ÓVJUK MEG A HÚST A LEGYEKTŐL?

Ha a friss húsra citromlevet csepegtetünk és azzal bedörzsöljük, akkor a húst bátran kint hagyhatjuk, mert légy nem fog reászállani. Azonkívül pedig a friss hús nyárban jobban eláll, ha citromlével bedörzsöltük. A citrom a hús ízére semmiféle befolyással nincsen.

ÁVAS SZALONNÁT ÚJRA HASZNÁLHATÓVÁ LEHET TENNI,

ha hipermangánsavas kálium igen gyenge oldatába tesszük, több órán hosszat állni hagyjuk benne, azután gyönge ecetes vízbe tesszük s azban 24 óra hosszat állni hagyjuk. Pecsenyéhez, sütéshez megint jó használhatjuk a szalonnát, csak tegyünk hozzá valami kevés hagymát is.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltségű, szinmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kivül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyiképviseletek minden városban és községben

Vezérképviselőségek Erdély területén:

Kolozsvár, Horthy-út 6,

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 28 sz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

EMKE POSTA

Újabb fiókalakulások.

Újabban a következő Emke-fiókok kultak meg:
Biharpüspöki, 1944. márc. 4. Elnök: th Imre lelkész, alelnök: Felvinczy ndor, titkár: Varga László, pénz-os: Rottensteiner Sándor, ellenőr: rczegh Kálmán, vál. tagok: Szabó renc, Végvári Mihály, Móna Ferenc, ss László és Pápai Gábor.
1944. febr. 10. Váradszentmárton. nök: Andó Ferenc, alelnök: Csorba ltán, titkár: Nagy Ferenc, pénztáros: ndenmayer Károly, ellenőr: Burány ndor, vál. tagok: Csorba Antal, ıskó Lajos és Trombitás Gyula.

Az EMKE újabb alapító tagjai.

Újabban az EMKE alapító tagjai özé léptek a következők 200 P. alapító tagsági díj vállalásával: *Várady rpád* fakereskedő Marosvásárhely, ki alapító tagsági díját be is fizette, *zv. Urányi Aladárné szül. Fehérváry Margit* Galgóról és a *Nyárádszeredai Termelő- és Értékesítő Szövetkezet,* mint az Erdélyrészi Hangya Szövetkezet tagja.

Rendes tagokként léptek be újabban: *Nagyváradról dr. Incze Gábor* ref. lelkész gyűjtése folytán tizen, *Váradles* községből *Kovács Ödön* lelkes Emke- munkatárs ottani igazgató és Emke-titkár fáradozásai révén 12, *Dezsér* Biharmegyei községből *Kölönte Ferenc* Lük-i igazgató szintén buzgó Emke-munkatárs fáradozásai folytán összesen 28-an, *Somkerékről* (Szolnok-Doboka m.) *Farkas Ferenc* ref. lelkész fiók-elnök gyűjtése révén 29, a *Bihar-megyei Tataros* községből *Móricz Erzsébet* ig.-tanítónő fáradozásai folytán 43, a Biharmegyei *Szalárd* községből dr. *Bakács Béla* gyűjtése révén 2, *Biharpüspökiből Orth Imre* ref. lelkész gyűjtése folytán újabb 5, *Nyárádszeredáról dr. Dávid György* gyűjtése folytán 2 rendes tag.

Könyvtár- és füzetjuttatásaink.

Legutóbb Udvarhely, Maros-Torda, Bihar, Szilágy, Beszterce-Naszód, Háromszék, Csík, Máramaros, Szolnok-Doboka és Szatmár megyékbe juttattunk el megyei választmányi elnökségeink, illetve a megyei Népművelési Titkárságok utján 200—200 drb. ajándékfüzetet. A kolozsi szórványtanítói tanfolyamon résztvevők között 150 füzetet osztottunk szét az Emke ajándékaképen, a Szolnok-Doboka megyei Tőkés községbe pedig az ott lévő könyvtár fejlesztésére Fazekas József plebános kezéhez 120 drb. könyvet, illetve füzetet juttattunk.

Ugyanennek a községnek szórványi magyarsága között Fazekas plebános úr utján 72 drb. ajándékfüzetet osztottunk széjjel. Udvarhely megyében pedig szintén a megyei választmány kérésére további 150 drb. ajándékfüzetet küldöttünk. Az Emke ajándékküldeményeit mindenütt a legnagyobb örömmel fogadták.

Az Emke hősi halottja.

A Magyar Nép hasábjain röviden már megemlékeztünk arról, hogy az Emke egyik leghűségesebb és legrégibb munkatársa *Molnár* István főszámvevő a Kolozsvár elleni június 2-iki légi terrortámadásnak áldozatául esett.

Annak a szép és munkás életnek, amelyet Molnár István közel 7 évtizeden át kifejtett, s amelyből félszázadot mindvégig és kizárólagosan az Emke szolgálatában töltött, nem ezt a véget, ezt a tragikus életbefejezést reméltük. Azt hittük, hogy az a kitartó és minden magyar felé példamutató hűség, kötelességteljesítés és az Emke érdekeihez való mindenkefeletti ragaszkodás, amely Molnár István közbecsült személyében megtestesült a félszázados munka után a becsületes kötelességteljesítéssel, igazán megérdemelt és hosszú tartamu nyugdíjazással nyer majd évek mulva az Isten akarata szerinti befejezést.

Mégis valami hősiesen szép példamutatást kell látnunk Molnár István életének ilyen tragikus befejezésében. Most a félszázados szolgálat küszöbén az Emke szerette volna méltó módon megünnepelni azt a hűséget és lelkiismeretességet, amelyet ez a derék munkatársunk minden időkben képviselt, de a háborús helyzet nem kedvezett ennek a törekvésnek. Molnár István így a jubileum hőse helyett az utolsó pillanatig a helyén maradás és kötelességteljesítés hőse lett, hiszen ha gyilkos bomba nem vet véget életének, ma is ott ülne munkahelyén és mint félszáz éve végezné mindennapi munkáját. Emléke és neve elválaszthatatlan az Emkétől és ez a mélységes tisztelet és bensőséges részvét jutott szerény módon kifejezésre a sírjára helyezett koszorúval és azokkal a bensőséges szavakkal, amelyekkel dr. Szathmáry Lajos ügyv. alelnökünk a sír mellett megemlékezett Molnár István puritán egyéniségéről és sírig tartó hűségéről.

Nem egyszerű szólam, hanem a szívünkben élő valóság, hogy az Ő emlékét örök kegyelettel megőrizzük, mert nevét és emlékét az Emke történetéből, amelynek félszázadon keresztül valósággal alkotó része volt, nem is lehet soha kitörölni.

Az Emke-munka méltatása.

Az Emke munkáját méltatja az Erdélyi Gazda 1944. évi július 1-i száma, amely szó szerint ezeket írja: „Az Emke nemcsak filmbemutatót rendezett (az Emge Gazdasszonyszakosztályi tanfolyamának Csík-megyei előadássorozatán) hasznos ismereteket terjesztő filmjeivel, hanem Ferencz József tanítóképzőint. tanár és Ferenc Gyárfás szerkesztő személyében értékes előadókat jelölt ki, akik a magyar világnézet helyes kialakításáról és a magyar célok eléréséről tartottak hatásos előadásokat."

Az „Ellenzék" július 13-i számában pedig az Emke-munkával foglalkozva a következő cikket közli: „Kalotaszegi községek példamutatása. Körülbelül egy hónappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy az Emke elnöki osztályától dr. Szük Ödön a szilágysági községek szociális helyzetének ismertetésével kapcsolatban Kalotaszentkirály, Zentelke és Magyarókereke kalotaszegi községek elhatározták, hogy vászon- és használt ruha felajánlásokkal testvériesen megsegítik a szegényebb helyzetben lévő szilágysági községeket. Az elhatározásukat nemsokára tett követte, mert — mint értesülünk róla — a napokban a szóban lévő községek a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségétől két 20 kilós csomag érkezett az Emke elnöki osztályához. Az egyik csomagban a kalotaszentkirályi és zentelki MANSz csoportjától beérkezett vászonanyag volt 1250 P értékben, a másik csomagban pedig Magyarókereke 609.20 P értékű szeretetadománya. Külön meg kell említenünk, hogy Magyarókerekén csak néhányszáz magyar él, a templomuk is elég rossz állapotban van, mégis, amikor arról van szó, hogy szegénysorsu magyar testvéreik, illetőleg azok gyermekei ruhaanyagot kapjanak, úgyszólván a sajátjukat is odaadták. Kalotaszentkirály és Zentelke pedig a gyűjtés előtt 1000 pengőt adott a bombakárosultak részére. A beérkezett anyag egyrészét a napközi gyermekotthonok közt osztja szét az Emke, a többit pedig mérsékelt áron a diósadi sokgyermekes családoknak adják át. A befolyó összeg az EMKE által létesítet diósadi születési segélyalapot fogja gyarapítani, amelyből minden születéskor — ameddig az összegyűlt pénz engedi — 50 pengő segélyben részesítik a szegénysorsú családokat.

(— a)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Iparosaink és a tanoncoktatás

Irta: Szőke Béla

A tanoncoktatásról, a tanoncnevelésről szólunk néhány szót. Ezen a fontos munkán áll, vagy bukik a jövő iparossága. *A tanonciskolák feladata országunknak értelmes, becsületes, művelt, lelkében és gondolkodásában magyar iparos- és kereskedőnemzedéket nevelni, tanítani.*

Egyetlen egy iskolafaj sem küzködik annyit a nevelés, a tanítás terén, mint éppen a tanonciskolák. A középfokú iskolák százszor könnyebben és maradéktalanabbul tudják a tantervükben előírt tanítási és nevelési feladataikat megoldani, mert a gondjaikra bízott fiatalság csak a család és az iskola keretében él, míg a szegény iparostanonc a műhelyek, gyárak felnőtt, sokszor eldurvult lelkű munkások Istent és embert káromló, minden rend és fegyelem ellen lázadozó beszédeit hallja s ez lassan-lassan lelkét megfertőzi.

A tanonciskolák tanulóserege a legkülönbözőbb foglalkozású, legkülönbözőbb műveltségi fokon áll.

A tanítónak, aki egyúttal nevelő is, alaposan fel kell készülnie, hogy e különböző műveltségi fokon álló, különböző érzelmekkel, érzésekkel, a szülői házból, a műhelyekből, az utcáról, a barázda mellől, különféle hasznos és káros lelki benyomásokkal útra eresztett és a legkritikusabb életkorban levő ifjú sereggel meg tudjon bírkózni.

Lelket és értelmet formálni olyan irányban, hogy az az egyénnek és köznek is hasznára váljon, a legszentebb, de egyben a legnehezebb feladat. Mégis sokan vannak, akik az iskola munkáját egy kézlegyintéssel elintézik. Sajnos, még ma is akadnak olyan mesterek, akik a negyvenév előtti állapotot szeretné visszaállítani s azt kívánják, hogy a műhelyben testileg és lelkileg teljesen kimerült tanoncot az esti órákban oktassák. A mesterek azzal okolják e lehetetlen kívánságukat, hogy a tanonc keveset van a műhelyben s nincs alkalma a mesterséget elsajátítani.

Ezzel szemben a helyzet a következő:

Egy tanonc hetenként két félnapot, helyesebben 9 órát köteles tanonciskolában járni. A leventefoglalkozás egy délutánt foglal le, amihez most kivételes, háborus időben, különféle légó stb. szolgálatra még egy félnapot adhatunk. Hetenként tehát maximum két egész munkanapot mulaszt a műhelyből. *A tanoncok a műhelyben naponta átlag 10 órát dolgoznak, de van mester, aki még ennél is többet foglalkoztatja őket.* Az évi 52 hétből ünnepekre, vasárnapokra leszámítunk 8 hetet, kötelező szabadságra 2 hetet, marad évente 42 munkahét. E 42 munkahetet heti 4 munkanappal számítva, 168 munkanapot kapunk, s mivel a tanoncoknak átlagban 3 éves szerződésük van, 3 év alatt egy tanonc 504 munkanapon dolgozik a műhelyben, *ami 5040 munkaórát jelent.*

Azt kérdezzük most már, melyik az az iparág amit kellő alapos és lelkiismeretes szakoktatás mellett 5000 (ötezer) munkaóra alatt nem lehet (a kisiparban) elsajátítani?

A baj ott van hogy igen sok helyen (kivételektől eltekintve) *a tanoncot ma is házicselédnek használják, akinek mosogatástól kezdve minden munkát végeznie kell a ház körül.*

Természetesen ilyen foglalkoztatás mellett nem csodálkozhatunk azon, ha iparos gyermekeink nem a szakmában, hanem a cselédmunkában nyernek alapos kiképzést.

Orvosi tanácsadó

Tíz jótanács a rákról

1. Aki bőrén vagy a testüregek, nyílások, nyálkahártyáján kisebesedést, fekélyt vagy valami növedéket észlel, azonnal vizsgáltassa magát meg orvossal.
2. Aki a mélyebben fekvő szövetekben testrészekben, a nyakon vagy a mellben megkeményedést észlel, haladéktalanul orvossal vizsgáltassa meg magát.
3. Aki rendetlen vérzést vagy szokatlan kiválasztást tapasztal, ne mulassza el az orvost felkeresni.
4. Az a felnőtt, aki indokolatlanul testsúlyában veszít, tehát fogyni kezd és makacs emésztési zavarai vannak, vizsgáltassa meg magát orvossal.
5. A tudomány mai állása szerint a rák nem fertőző betegség.
6. Az a rákos beteg, aki magát kuruzslóra bízza — az elveszett.
7. Senki se bízzon erősen hirdetett kuruzsló kenőcsökben, cseppekben, orvosságban. Ezzel csak időt veszít, s éppen ez lehet veszélyes.
8. Műtét, röntgen és rádium sugarak, ma az egyedüli biztos gyógyszerei a ráknak.
9. A kezdődő rák nem jár fájdalommal.
10. A kellő időben kezelés alá került rákos beteg remélheti, hogy teljesen meggyógyul. A biztos gyógyulás feltétele a korai kezelés.

A RÁK NEM ÖRÖKLŐDIK

Az utóbbi időben a rák öröklődésének kérdése tudományos körökben élénk vita tárgya hosszú idő óta. A „Rák elleni küzdelem" című német folyóiratban érdekes cikk jelent meg e gyógyíthatatlan betegség öröklési statisztikájáról. A beszámoló szerint dr. Doertler neves német rákkutató 1526 eset közül 1296 esetben megállapította, hogy sem a szülőknél, de a nagyszülőknél sem fordult elő a rákbetegség. A statisztika is világosan mutatja, hogy kereken 90 százalékban sikerült bebizonyítani, hogy a rákbetegség nem örökölhető. Ugyszintén a még hátralévő 10 százalék sem tekinthető örökölhető betegségnek, hanemc supán véletlennek. A statisztikai kimutatás az újabb német orvosi kutatásokat is megerősíti, amennyiben minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a rákbetegség nem öröklődik.

EGÉSZSÉGES HÚST BETEG ÁLLAT HÚSÁTÓL MEGLEHET KÜLÖNBÖZTETNI

Ha a hús feltünően sápadt rózsaszínű, ez annak a jele, hogy az állat vérszegény volt. A húsnak ennélfogva nincs táplálóereje. A vérszegénység oka betegség is lehet. *Mély biborvörös szín* annak a jele, hogy az *állatot nem ölték le,* hanem *betegség pusztította el.* A márványhoz csak a hízott állat húsa hasonlít. Ezt a márványszerűséget a húsrostok közt elhelyezkedett zsír okozza. Az egészséges hús zsírja kemény és fehér, a betegé sárgás és vizenyős. Az egészséges húsnak alig van szaga, a beteges dohos szagú. Az egészséges hús szilárd és az ujjunkat alig nedvesíti meg, a beteges hús puha és nedves. A jó hús főzés közben csak kevéssé zsugorodik össze és nem sokat veszít súlyából, a rossz hú ellenben összezsugorodik és súlya jelentékenyen kevesebb lesz, mert az állat betegsége alatt a zsír és az izmok elhasználódtak.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szegény Zsuzsi, a táborozáskor

Este jött a parancsolat
Violaszín pecsét alatt.
Egy szép tavaszi éjszakán
Zörgettek Janesi ablakán.

Éppen akkor vált el tőlem,
Vígan álmodott felőlem,
Kedvére pihent ágyában,
Engem ölelvén álmában.

Mikor bús trombitaszóra
Ülni kellett mindjárt lóra,
Elindulván a törökre;
Jaj! talán elvált örökre!

Sírva mentem kvártélyáig,
S onnan a kertek aljáig.
Indult nyelvem bús nótára
Árva gerlice módjára.

Csákóját könnyel öntöztem,
Gyászpántlikám rákötöztem;
Tíz rózsát hintek lovára,
Százannyi csókot magára.

A lelkem is sírt belőlem,
Mikor búcsút veve tőlem:
„isten hozzád!“ — többet nem szólt,
Nyakamba borult s megcsókolt.

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY
(Szül. 1773-ban Debrecenben, meghalt 1805-ben ugyanott.)

HIREK

A „DARU“ JUBILEUMA.

Száz évvel ezelőtt készült az első magyar gőzmozdony. A magyar vasút most töltötte be fennállásának százak évfordulóját. A magyar vasúti közlekedés alapjait 1843-ban kezdték rakni. A vasút iránt az első időkben bizonyos bizalmatlanság, sőt ellenszenv is mutatkozott. Ez az ellenszenv azonban külföldön is megvolt. A Pest-váci harminchárom kilométer hosszú vasútvonal volt az első, amelyik megkezdte működését Magyarországon. Ez a vonal 1846. tavaszán nyílt meg a közhasználat számára. Négy mozdonnyal kezdte meg működését. A gépeket egy belgiumi gyár készítette. Kezdetleges furcsa gépezetek voltak ezek. Az akkori szokásoknak megfelelően minden mozdonyt névvel láttak el. A mozdony elején sárgaréz táblán volt olvasható a mozdony neve. Az első négy magyar mozdony neve Pest, Pannónia, Buda és Pozsony volt. A magyar vasúttársaság azután még újabb nyolc mozdonyt rendelt a belga gépgyártól. A nyolc mozdony még 1845-ben meg is érkezett. A rövid és kis építésű mozdonyok a megnyitáskor hét kocsival, ötven és egynehány perc alatt tették meg az utat Pest és Vác között. Első izben 1846. július 23-án járt utasokkal ez a vonat. Az utasok száma háromszázötven volt. Útközben meg is állt egyszer, Dunakeszin, ahol a mozdonynak vizet, tüzelőanyagot kellett vételeznie. Az első magyar gőzmozdonyokon a mozdonyvezető- és fűtőállást rudakból készített korlát vette körül. A személyzet szabadon állt, nem védte semmi az időjárás mostohaságával szemben. Egy-egy kocsiban 38—40 útas fért. A vonat 39.5 kilométeres óránkénti sebességgel haladt. A belgiumi származású mozdonyok mintájára csakhamar Magyarországon is készítettek vasúti mozdonyokat. Az első magyar gyártású mozdony neve Daru volt. Ettől kezdve túlnyomó részben magyar gépgyárak állították elő a magyar államvasút számára a gőzmozdonyokat s eljött az az idő is, hogy a külföld rendelt mozdonyokat a magyar gépgyáraktól.

*

Szeptember előtt sem a népiskolákban, sem a közép- és középfokú iskolákban nem kezdődik meg a tanítás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium az 1944/45. iskolai év megnyitásával kapcsolatban félreértések elkerülése végett közli, hogy a tanítás sem a népiskolákban, sem a közép- és középfokú iskolákban nem kezdődik meg szeptember előtt.

BÁLINT VILMOS: A BÉKETŰRŐ JOB. Bibliai színjáték. (Minerva kiadása, Kolozsvár, 1944.) A mostani nagy háborús szenvedések megkínozzák az ember lelkét s a meggyötört ember szüntelenül vígasztalás után kutat, pihenésre vágyik. Testi pihenésre, de még inkább lelki pihenésre van ma szükségünk s ezt találjuk meg a legnehezebben. A film nem nyújt szellemi, lelki pihenést, mert a gondolkozó embert pillanatonként emlékezteti a modern civilizációnak kultúrát megemésztő háborúja. A színház lehet az a hely, ahol az ember elfeledheti a külső eseményeket s ha az előadott színmű tartalmilag is a lélek megpihentetését célozza, akkor a színház kétszeresen is elegett tett hivatásának.

Ezek a gondolatok jutottak eszembe, amikor Bálint Vilmos új színművét végigolvastam. A bibliai történetet mindenki jól ismeri. A csapásoktól agyongyötört ember ebben a csodálatosan hősies, szép és hatalmas történetben találja a legtöbb vigasztalást. Szerencsés volt Bálint Vilmos választása, hogy éppen ezt a részt választotta ki és dolgozta fel igen jól és a színpadi technikai követelményeknek megfelelően. A színmű egyszerű felépítettségénél fogva is igen alkalmas arra, hogy falusi műkedvelők is előadhassák. Jó a mai időkben az emberek emlékezetébe idézni, hogy: Isten nem veti el az igazat, sem kezet nem nyújt a gonosznak.

(Bálint Vilmos műve kapható és megrendelhető a Minerva rt. könyvkiadó vállalatnál (Kolozsvár, Brassai-utca 7.) 1.50 Pengős árban. Nagyobb Megrendelésnél és a terjesztőknek a szokásos kedvezményeket a Minerva megadja.)

Egy finn tudós feltalálta az áramnélküli rádiókészüléket. Alvar Wilska finn egyetemi tanár, aki fizikus és orvos egyszemélyben, most újabb találmánnyal lépett a nyilvánosság elé, amely lehetővé teszi az áramnélküli rádióhallgatást. A találmányról egyelőre csak annyit közölnek, hogy az kettős antenna alkalmazásán alapul. A találmány gyakorlati alkalmazását a finn rádiótársaság jelenleg tanulmányozza.

Debrecen határában felgyujtott villám egy tanyát. Vasárnapra virradó éjszaka a Debrecen határában fekvő Szepes 3. számú tanya villámcsapástól kigyulladt. Szekeres Mihály tűzoltás közben bement az épületbe, ahol a rászakadó tetőszerkezettől égési sebeket szenvedett és sérülése seibe rövid idő mulva belehalt. A vizsgálat folyik.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szerkesztőségi hír: Ezuton hozzuk kedves olvasóink tudomására, hogy Dávid Iván lapszerkesztő, aki lapunkat kilenc hónapon át nagy odaadással szerkesztette, a „Magyar Nép" szerkesztésétől megvált. Így a „Magyar Nép" anyagát, a mostani évfolyam 24. számától kezdve dr. Nemes István, a „Magyar Nép" új szerkesztője állította össze.

Dávid Iván lapszerkesztőnek, a „Magyar Nép" szerkesztősége és olvasó közönsége hálás köszönetet mond eddigi munkásságáért és értékes támogatását a lap részére a jövőre nézve is kéri.

Harminc nappal meghosszabbitották a júliusi vasjegyek érvényét. Az Ipari Anyaghivatal leiratot intézett a Kereskedelmi és Iparkamarához, amelyben közölte, hogy az 1944. évi júliusi cimletű vasjegyek érvényét harminc nappal meghosszabbította. A jegyek ennek megfelelően augusztus 31-ig érvényesek. Azon túl a vasnagykereskedők a júliusi jegyeket nem válthatják be.

Negyedmillió pengő gyült össze a bombakárosult iparosok támogatására. Az Ipartestületek Országos Központja országos mozgalmat indított a bombakárosult iparosok felsegélyezése érdekében. A mozgalmat az ország iparostársadalma nagy megértéssel fogadta s ennek eredménye, hogy eddig adományokból e célra negyedmillió pengőnél nagyobb összeg gyült össze.

Kápolnát szentelt Páncélcseh katolikussága. Az elmult vasárnap Páncélcsehen kápolnaszentelést tartott az ottani róm. kat. szórvány-egyházközség. A szentelést Baráth Béla dr. kerületi főesperes végezte papi segédlettel. Jelen volt Géczy Lajos dr. tábori alesperes és Huber József püspöki helytartósági levéltáros. Jelenlétével megtisztelte az ünnepséget Hann Elek ezredes is. A község katolikus lakói és kolozsvári nyaralói az utolsó helyig megtöltötték az új kápolnát, ájtatosan vettek részt az istentiszteleten s hallgatták meg a főesperes beszédét, aki a kápolnák és Istenházak keresztény és nemzeti jelentőségét méltatta az összegyűlt hallgatóság előtt. A kápolna megszerzése körül Páncélcseh katolikus társadalma sokat fáradozott, élén Nagy Pál gyógyszerésszel és családjával.

2000 hektárról 19.000 hektárra akarja növelni lenterületét Szerbia. Románia, amely eddig is 38.000 hektárral szaporította lennel bevetett területét, 100.000 hektáron akar lent termeszteni. Nagyszabású tervei vannak a lennel kapcsolatosan Bulgáriának is. A bolgár gazdák között csak kitűnő minőségű magot osztanak szét s a termelést az állam ellenőrzi. Törökországban a termelés egységes megszervezésével emelik a színvonalat modern gépeket bocsátanak a termelők rendelkezésére.

Tömegverekedés egy előkelő balatonfüredi szállodában. Példátlan botrány volt az egyik balatonfüredi szálloda éttermében. Az egyik férfi-vendég heves vita után megütötte a pincért, mire a pincér visszaadta az ütést. A férfi társaságában lévő hölgy rugdosni kezdte a pincért, mire egy másik pincér is beavatkozott. A férfivendég széket ragadott fel, ütésre emelte, de a pincér kivette kezéből és a melléhez vágta. Néhány perc alatt tömegverekedés támadt és még a cigányzenészek is beavatkoztak. A földön hemperegve dulakodtak, az asszonyok sikoltoztak, de ők is verekedtek, ahogy tudtak. Olyan általános lett a verekedés, hogy becsületére vált volna akármelyik falusi korcsmának úgy szüret utáni időben.

Tizezren leveleztek egy év alatt Magyarországról a finnekkel. A Rokonnépek Intézete az elmult esztendőben az ország minden középiskoláját megmozdította, kérést intézve az igazgatókhoz a finn-magyar, illetőleg finnugor kapcsolatok ápolására s arra is, hirdessék ki iskolájukban, hogyan lehet finnekkel levelezni. Címeket is adtak természetesen a finnekkel levelezni szándékozóknak. Kereken tízezren jelentkeztek a rokoni összeköttetés erősítésére a diákok közül s túlnyomó részük a római katolikus szerzetesi és apáca-iskolákból és a reformátusok iskoláiból került ki.

Lelkipásztor arat fronton lévő részes aratója helyett. A gercselyi egyházközség lelkipásztora aratóival együtt kiment búzája aratásának megkezdésekor s maga is beállt a munkások közé aratni. Részes aratói ugyanis a fronton vannak, özvegy édesanyjok viszont ithon van s kenyér nélkül marad, ha más dolgozik helyettök. A lelkipásztor úgy határozott, hogy maga dolgozik s nem adja másnak az aratást, munkája után járó aratórészt pedig ugyanúgy odajuttatja részesei édesanyjának, mintha azok arattak volna.

A körte varasodása. A körtefa varasodását más gomba okozza, mint az almafáét, védekezni azonban hasonlóan kell ellene. Ne permetezzük azonban kizárólag bordóiiével, vagy más réztartalmú szerekkel. A különböző fajtájú körefák varasodási hajlama nagyon eltérő. Igen hajlamos a nyári Kálmánkörte, a Hardenpant és a Diel vajkörte. Velük szemben a Bose kobakja, a Papkörte stb. igen ellenállnak.

Irország gazdasági helyzete. I ság igen nagy mértékbn van külf nyersanyagokra ráutalva. Igy h földről kapja összes benzinjét és róleumát, majdnem egész szén- vasszükségletét, valamint búza gyasztásának öttizenketted részét összes rotációspapirt s más szükl leti cikket. Ma Irországban igen n a benzinhiány, mert az ir kikötő csak elvétve szalad be egy-egy tart gőzös. A háború kitörése előtt ország évi 2.5 millió tonna szenet be. Hogy az elmaradt szállítmányo legalább részben pótolják, igen n mértékben fejlesztették a tőzeg melést. Ennek ellenére az ang szénbányászsztrájk igen súlyo érintette Irországot, ahol az ár szolgáltatást a felére kellet csökk teni.

40 kolozsvári teológus templom épít a kötelendi magyaroknak. Kö lend alig húsz kilométernyire feksz Kolozsvártól. Az itteni reformá magyarságnak mndeddig nem v temploma. A kolozsvári teológu a mult év őszén elhatározták, h saját munkájukkal felépítik a te lomot. A kolozsvári református e ház — melynek itt birtoka van készséggel bocsátott megfelelő ing lant a templomépítés céljaira. A te plom alapjait is a teológusok ás s ma már az odalfalak is felépült Őszre szeretnék befejezni a templo építést a kolozsvári teológusok.

A Bikszádon élő mintegy száz nyi reformátusság templomépítés fogott. A kis gyülekezet tagjai, tis viselők, munkások, kereskedők, p daadó áldozatvállalással fogtak sz munkájukhoz. 120—140 lélek befo dására alkalmas templomot szeret nek építeni.

„Paprikaszaporitásért" elítéltek csantavéri piaci kofát. Kubicskó zsefné csantavéri piaci árus hat kil paprikát vásárolt, kilónként 10 pe gős áron. Az eladó elmondotta ne hogyan kell a paprika súlyát gya pítani. A tanács szerint a földre vi kell tölteni és amikor a föld beszív a vizet, ráönteni a paprikát és azt a földhöz dörzsölni. Kukicskóné e cept szerint járt el és a hat kiló pa rikát 8.40 kilóra gyarapította. Ezut 20 dékás csomagokba helyezte Nagyfényre ment, hogy ott elad Három pengőt kért egy csomag pa rikáért. A bíróság pénzbüntetés ítélte.

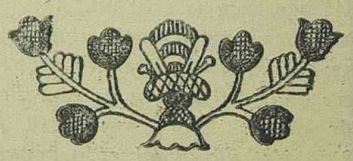

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

POLITIKAI ÓRSZEM

Terrortámadások Budapest ellen.

Július 27-én újból angolszász terrorbombázók támadták Nagy-Budapest déli részét, több külvárosra teritve bombaszőnyeget. Az angolszászok ezttal a rombolóbombák mellett nagyszámú gyújtóhasábot is szórtak a külvárosokra. Miután Budapestnek ezen a részén javarészt földszintes házak állnak, sok családi ház vált lakhatatlanná. Az utcákat mindenfelé törmelék borítja s az angolszász légiterroristák ezúttal nem kimélték a templomokat. Az egyik külváros római katolikus temploma a lángok martaléka lett. Egy másik külváros református templomának tornya leült meg. Aránylag igen kevés emberáldozata volt a bombatámadásnak és körülbelül 150 ember vált hajléktalanná.

Július 30-án délelőtt mintegy 300 ellenséges bombázógép repült be az ország légiterébe és a Balaton feletti gyülekezés után Budapestet és a Dunántúl egy távolabbi területét bombázták. Kárjelentések eddig még nem érkeztek be. Már eddig is sok ellenséges repülőgép lelövését jelentették.

Országos érdekű tárgyalások a MÉP-ben

A Magy Élet Pártjának országos elnöksége az utóbbi hetekben állandóan tárgyalásokat folytat a párt országgyűlési képviselőivel, akik vármegyénként, csoportokban keresik fel vitéz Teleki Mihály gróf országos elnököt. A legutóbbi napokban Ung, Gömör, Borsod, Sopron és Bihar vármegyék országgyűlési képviselői tettek jelentést kerületük, illetve vármegyéjük politikai helyzetéről és előadták kívánságaikat a megteendő kormányintézkedésekre nézve. Vitéz *Teleki* Mihály meghallgatva a képviselők kívánságait, részletes tájékoztatást adott a belpolitikai helyzetről, valamint azokról a kezdeményezésekről, amelyeket a Párt országos vezetősége szükségesnek tartott megtenni az ország érdekében.

Erősen korlátozza a MÁV a személy- és áruforgalmat

Az Államvasútak Igazgatósága felhívta az utazni szándékozó közönség figyelmét arra, hogy a személyforgalomban változások lépnek életbe. A változásokról a vasútállomások adnak tájékoztatást. A MÁV Igazgatósága egyúttal felhívta a közönség figyelmét arra is, hogy szállitási nehézségek miatt a személy- és árúforgalmat kénytelen átmenetileg igen erősen korlátozni. *Ezért figyelmezteti a közönséget arra, hogy saját érdekében csak halasztást nem tűrő esetben vegye igénybe a vasútat, mert különben előfordulhat, hogy a legközelebbi napokban életbelépő utazási korlátozások miatt kénytelen lesz utazását útközben megszakitani.*

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter az amerikai magyarokhoz

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter a német rádió rövidhullámú adásában üzenetet intézett az Amerikában élő magyarokhoz.

— *A világháború hihetetlen szívósággal és elkeseredettséggel folyik — mondotta többek között. A világháború mai tökéletes eldurvulásáért az angolszászok felelősek, akik tehetetlenségükben az Európát védő haderőket úgy akarták leküzdeni, hogy fegyvereiket a védtelen lakosság ellen fordították.*

— Mi magyarok bizalommal, sorsunk tökéletes tisztánlátásában vállaltuk és álljuk a harcot. Véreink ott küzdenek a Kárpátok előterében, a keletlengyelországi síkságon. Angol-amerikai bombázórajok ismételten megtámadták fővárosunkat, vidéki városainkat és az egyszeri falusi magyar otthonainkat. Védtelen családok, asszonyok, gyermekek estek áldozatul a pusztító angol-amerikai terrornak. Pedig mi egyetlen angol-amerikai katonával nem állunk szemben, egyetlen magyar bomba sem hullott angol-amerikai földre. A kegyetlen, minden emberi érzést elvető angolszász hadviselés minderre nincs tekintettel. *Most nekünk is van leszámolni valónk és visszaütni valónk. A Dél-Angliára zúduló bombák fizetnek Magyarországért, Budapestért, Szolnokért, Miskolcért, Nagyváradért, Kolozsvárért. Érezzük és tudjuk, hogy a nagy célok mellett az áldozatul esett magyarokért s harcolnunk és győznünk kell, hogy érdemes legyen ezen a földön magyarokkén élni a jövőben. Igaz ügyünk tudatában tiszta tekintettel nézünk a jövőbe.* Meg kell akadályozzuk, hogy idegen távoli érdekek szabják meg életünk lehetőségeit. Európa szolgasága a mi szolgaságunk is. *Magyar hittel, igazságérzettel segitsetek nekünk és bizzatok becsületes magyar harcunkban, amely érettetek is folyik* — fejezte be beszédét a belügyminiszter.

A háború

Invázós arcvonal

Az amerikai csapatoknak sok friss tartalék és különösen páncélos kötelék harcbavetésével sikerült St. Lotól nyugatra a betörési helyet kibővíteniök. Az amerikaiak délen elérték a Seulles folyót és egyes élcsapatokkal át is léptek. Itt elkeseredett harcok folynak. Északnyugatra Marigny felől az ellenség nagy nyomást fejt ki Coutances irányában, s ugyanakkor délnyugat felől egy másik amerikai harccsoport is a város felé tart. Az ellenségnek az a törekvése, hogy Coutanceson át a tengerpartig törjön előre. Az ellenséges betörési helyen a németek szívós védekezést tanusitanak. Számolni kell azzal, hogy a Vire és a tenger között harcoló német csapatok a legközelebbi napokban még súlyos teherpróbáknak lesznek kitéve.

A normandiai arcvonalon továbbra is falvakért folyik a küzdelem. Az amerikaiaknak St. Lotól Canisyig való előretörésükhöz kilenc napra volt szükségük, ennyi idő alatt tették meg a hat kilométernyi távolságot.

Egyik német katonai szóvivő véleménye szerint a keleti arcvonalon a harc most már elérte tetőpontját. A harcok súlypontja továbbra s a Visztulától keletre, továbbá Lemberg és Bresztlitovszk térségében van. Konjev és Rokoszovszki bolsevista tábornokok hadseregének hatalmas nyomása a Kárpátok előterében, Galiciában és a főkormányzóságban arra indította a német hadvezetőséget, hogy visszavonja elhárító állásait. Igy német részről nagyobbarányú elszakadási mozdulatra került sor, amelynek során Lemberg, Balystok és Bresztlitovszk városokat kiürítették. Természetesen a katonai berendezéseket előzőleg mindenütt elpusztították. E visszavonuló mozdulatok során a Santól délre és nyugatra, valamint a Visztula nagy kanyarulatában rendkívül kemény harcokra került sor és a német csapatok ellentámadásokkal súlyos veszteségeket okoztak az utánuk nyomuló szovjet hadosztályoknak. A német hadvezetőség a mozgékony hadviselésre tért át s az előretolt ellenséges kötelékeket oldaltámadásokkal zavarja. A Bug felső szakasza és a Vieprz között volt a helyzet. Az erős szovjet nyomás itt is tartott. Ennek ellenére Bresztlitovszk helyőrségének sikerült átvágnia magát nyugat felé a német vonalakig. A narvai szakaszon, valamint az arcvonal legdélebbi szakaszán csak helyi jelentőségü harci cselekményekre került sor.

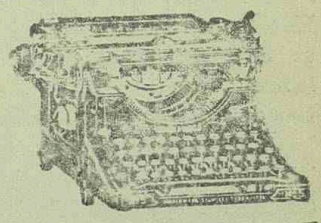

SOKSZOROSÍTÓ- ÉS SZÁMOLÓGÉPE

szakszerű javitását, újra épitését több évi jótállás mellett vállalom Összes rendszerű gépekhez kellékek.

Körmendy Mihály

műszerész mester

KOLOZSVÁR DEÁK FERENC-UCCA 24

Telefon: 25-83

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVÁR
Szent György tér

A Magyar Nép táborí postája

Barczán Pál honvéd (Z 647) üzeni Barczán Pálnénak Bágyra, édesanyjának és testvéreinek, hogy jól van, ne aggódjanak érte. *Bartha József* szkv. (H 762) üdvözli szüleit és ismerőseit s azt üzeni jól van. *Kibédi Zsigmond* honvéd (D 518) Medesére üzeni szüleinek és hozzátartozóinak, hogy jól van, feleségét és gyermekeit csókolja. *Varga János* (D 518) Medesére üzeni édesanyjának, hogy jól van, sokszor csókolja. *Sófalvi Lajos* őrv. (D 518) Székelykereszturra értesíti hozzátartozóit, hogy jól van, egészséges, feleségét és gyermekeit csókolja. *Bokor János* (D 518) Betfalvára üzeni feleségének, gyermekeinek és ismerőseinek, hogy jól van. A csomagot megkapta. *Lőrincz Ferenc* (D 518) Szentábrahámba üzeni szüleinek, hogy jól van. *Csíki Albert* (M 789) írja: Mivel a Magyar Nép, községünk legkedveltebb lapja, rajta át üzenem feleségemnek és kisfiamnak Nyárádgálfalvára, hogy jól vagyok, szeretettel üdvözlöm szüleimet és minden ismerősömet. *Fekete Gábor* őrv. (M 789) írja: Kedves lapomon, a Magyar Népen át üzenem Nyárádgálfalvára szüleimnek, feleségemnek és Lajcsi fiamnak és az összes rokonságnak, hogy jól vagyok, szeretettel csókolok mindenkit. *Bíró István* (L 590) szeretettel csókolja feleségét, gyermekeit Ákoson. *Fodor Zsigmond* (A 736) üzeni feleségének és kisfiának Szamosfalvára, szüleinek, testvéreinek, a tiszteletes úrnak, és az összes ismerősöknek Visára, hogy jól van, egészséges. Mindenkit üdvözöl. *Cseke József* szkv. (H 762) üzeni szüleinek és hozzátartozóinak, hogy jól van. *Pál Lajos* (H 762) Vargyasra üzeni feleségének, hogy jól van, levelet vár. *Simon József* (H 762) Székelykereszturra üzeni családjának, hogy jól van. *Ördög István* szkv. (L 531) Kolozsvárra és Nagyváradra üzeni ismerőseinek, hogy jól van, levelet vár. *Kulcsár Sándor* (L 351) kolozsvári és nagyváradi lányoknak küldi üdvözletét és kéri, hogy írjanak. *Szabadi Sándor* (L 898) Nyárádszentimrére üzeni családjának, hogy jól van, több levelet vár. *Szabó Kálmán* (F 922) Székelykereszturra üzeni édesanyjának, hogy jól van. *Deák Márton* (F 922) feleségének és gyermekeinek üzeni Ülkére, hogy jól van. *Deák Áron* ugyancsak Ülkére üzeni, hogy levelet vár. Mindenkit szeretettel üdvözöl. *Román Mihály* (F 922) Székelyszáldobosra üzeni, hogy jól van, gyermekeit s feleségét csókolja. *Szilágyi Sándor* (F 922) Krasznára üzeni szüleinek, hogy levelet vár, mindenkit csókol. *Dénes Albert* (M 880) üzeni Bögözre, jól van, szeretettel üdvözöl mindenkit. Szüleit és menyasszonyát sokszor csókolja. *Balogh Sándor* (V 587) Börvelyre üzeni feleségének, hogy jól van, sokszor csókolja.

PALIKA ÉS A SZÁMTAN

A kis Palika hadilábon áll a számolással: háromnál tovább nem halad a tudománya. A tanító könnyű példával akarja bevezetni őt a számtan rejtelmeibe:

— Van kutyátok? — kérdi tőle.
— Van.
— No akkor, ha hazamégy, számold meg, hány lába van a kutyának.

Másnap megkérdezi a gyerektől:
— No megszámoltad a kutya lábait?
— Meg.
— Nagyszerű. Hány lába van?
— Elől kettő és hátul kettő.

A kiadóhivatal üzen

Alább felsoroltaknak köszönetet m dunk a bejelentett új előfizetőkért.

F. I. Iloba., T. J. Telekfarka., D. J Bábony, F. J. Énlaka, N. F. Bisztrate bes, N. K. Lajosmajor.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Mindazokat hátralékosokat, akik f. év végéig s hátralékaikat nem küldték be, az elm hetek alatt kitöltött postautalvánnyal kozatosan felszólítottuk. A felszólito jelentős része be is küldte a hátralékot de az előfizetők egy része még nem dezte előfizetését. Ezeknek felszólítását mét megkezdtük és pedig Bihar megye fejezése után Csík, Háromszék stb. gyékkel folytatjuk. Miután ez évben másodszor szólítjuk fel az érdekelte felkérjük azokat, akikhez ilyen felszó postautalvány érkezik ujságjában, a tüntetett összeget küldje be kiadóhiv lunkhoz. Ugyancsak kérjük előfizetőin minél több új előfizető bejelentésére.

A következő befolyt pénzeket nyt tázzuk: Gy. Gy. Ecseg az ujvarsá 1.50 P. túlfizetéssel előfizetése rend 1945 VII. 1-ig. V. J. Szilágycseh 18 rendben 1944 XII. 31-ig. H. M. Be terce 20.—, rendben 1945 X. 1-ig. F. Ratosnya 20.—, rendben 1944 XII. ig. Cs. A. Póka 10.20, özv. K. Gy. Okländ 5.— P. Gy. Alsóilosva 10.20, B. J. Lajosmajor 18.20, A. Gy. S niszló 18.20, R. J. Hegyközszentmik 10.20, P. J. Bösháza 13.44, K. Gy. rót, A. I. Újbocskó 10.—, Özv. ifj. K. J.-né 18.20, F. J. Szilágybagos 10. D. E. Rákosterebes 7.80, S. I. Szép nyerüszentmárton 10.20, J. J. M. gyardécse 8.20, V. I. Bálványosvára 18.20, Id. N. L. Mezőpanit 10.20, B. Marossárpatak 10.20, M. A. Csíkb falva 7.70, B. L. Vármező 10.20, V. Zs. Szilágypér 10.20, V. J. Szilágycs 18.20, Özv. Z. M.-né Bihar 4.20, F. B. Szék 10.20, B. F. Bihar 4.20, N. F. P kolt 18.20, B. J. Kővárgara 10.20, B. Magyarberkesz 10.20 Pengő.

Szerkesztésért felel: Dr. NEMES ISTVÁ
Felelős kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

VÉLETLEN VÉTSÉG

— Előre megfontolt szándékkal ütötte le az anyósát?

— Nem kérem. Melléje akartam ütni és véletlenül eltaláltam.

Minerva Rt. Kolozsvár. — 1985 (Nyomdai f. v.: Major József.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.